



Nieuw landgoed bij Zeewolde biedt bos en water voor scouting

Maatschappelijke participatie op en top

De circa 100.000 scouts in Nederland krijgen er een prachtige verblijfplaats bij: scoutinglandgoed Zeewolde. Initiatiefnemer is Scouting Nederland. Een kampeer- en activiteitenterrein om niet alleen veilig in de nabijheid van bos en water te spelen en avonturen te beleven, maar ook om iets te leren. *Scouting is a way of life*. Vrijwilligers passen de in hun scoutingtijd aangeleerde competenties toe in hun beroep en andersom blijven ze hun inbreng leveren bij scouting of andere vrijwilligersorganisaties.

Auteur: Broer de Boer

Eind 2013, na een lange periode van voorbereiding, ging de gemeenteraad van Zeewolde akkoord met een nieuw bestemmingsplan. Hierdoor was Scouting Nederland in de gelegenheid een 40 hectare omvattend landgoed in het Horsterwold in gebruik te nemen. Dit scoutinglandgoed komt te liggen aan de oevers van het randmeer, het Nuldernauw. Deze plek met ruimte, bos en water biedt scouts uit binnen- en buitenland vanaf 2015 de gelegenheid om te kamperen en hun outdooractiviteiten te organiseren. Daarnaast zal Scouting Nederland het terrein

ook gebruiken om trainingen aan de vele vrijwilligers in hun organisatie te geven.

100.000 scouts

Nederlands grootste jeugd- en jongerenorganisatie telt meer dan 100.000 scouts. Circa 25.000 kaderleden, allen vrijwilligers, begeleiden deze meiden en jongens. In zo'n 85 procent van de Nederlandse gemeenten bevinden zich wel een of meerdere scoutinggroepen met clubhuis en terrein. Dat de organisatie met ongeveer 1.000 groepen iets betekent op het gebied van burger-

participatie is helder. Fedde Boersma, adjunct-directeur van Scouting Nederland: 'Vaak zie je dat scouts later ook zelf vrijwilliger worden. Als jeugdlid valt er veel te leren tijdens de "opkomsten", maar ook als vrijwilliger kun je enorm veel leren door het omgaan met de scoutingjeugd. En heel vaak zie je dat scouts vanuit hun uiteindelijke beroep ook in andere vrijwilligersorganisaties hun steentje bijdragen aan de maatschappij.'

Vrijwillig karakter

Bij het ontwerpen van en nadenken over de



gere op vrijwillige basis, waarbij natuur, techniek en water een belangrijke rol spelen. Het buiten zijn als plaats voor de activiteiten neemt daarbij een belangrijke plaats in.' De inrichting van het terrein vindt dan ook plaats in harmonie met de natuur en het milieu. Uit de mond van Fedde Boersma klinkt het dan ook als een vanzelfsprekendheid dat de scouts en de vele vrijwilligers intensief bij dit grootse project worden betrokken: het omvormen van een populierenbos tot een meer open boslandschap met waterpartijen, dat meer variatie biedt voor verschillende planten en dieren: 'We gaan een enorme uitdaging aan, omdat vergroting van de natuurwaarden op het terrein een doel is. Het terrein ligt in Natura 2000/EHS-gebied. Dat daar straks met name gedurende de zomer honderden scouts rondlopen, doet daar geen afbreuk aan', volgens Boersma. 'Sterker nog: scouts kunnen zelf meehelpen en met ideeën komen, zoals takkenhopen aanleggen waarin ringslangen zich thuis voelen. Natuureducatie of educatie in de natuur is juist belangrijk voor de jeugd die aan scoutingactiviteiten deelneemt. Voor SBB was het in aanraking brengen van scoutingkinderen en -jongeren met de natuur een belangrijke reden om medewerking te verlenen. En wees eens eerlijk: het is toch straks *vet cool* voor de jeugd als er 's ochtends bij het wakker worden opeens reeën voor hun tent staan?'

Vrij toegankelijk

Fedde Boersma heeft wel een misverstand uit de weg moeten ruimen bij de polderbevolking: 'Het is geen terrein waar frequent 10.000 scouts bijeen gaan komen. Op basis van het bestemmingsplan is dat zelfs onmogelijk. Dit voorziet er bijvoorbeeld in dat dergelijke grote evenementen slechts eenmaal per jaar en gedurende maximaal 14 dagen mogelijk zijn. Wel kunnen we een paar keer per jaar kleinere evenementen organiseren en wordt het terrein permanent als groepskampeerterrein voor kinderen en jongeren gebruikt. We stellen ons maximaal transparant op: het bosterrein, waarin nu bijvoorbeeld paden voor mountainbikers en ruiters liggen, blijft dus vrij toegankelijk voor het publiek. Fietsers en ruiters blijven van harte welkom op ons landgoed; dat is zowel leuk voor scouts als voor bezoekers.'

Voortgang

Staatsbosbeheer is vóór de kerst 2013 al begonnen met het ruimen van ongeveer 20 hectare bos, met voornamelijk populieren. Deze klus moet in verband met de bepalingen in de

Scoutinglandgoed Zeewolde in getallen

Totaal oppervlak: 44 ha vast in gebruik, 17 ha extra beschikbaar voor de grote jaarlijkse evenementen

Terreinen vast in gebruik: 44 ha

Terreinen voor grotere activiteiten: 17 ha

Oppervlak vijvers: ca. 4 ha

Gebouwen:

- magazijn voor kampeermateriaal (ca. 600 m²)
- Verblijfsaccommodatie voor kampen en trainingen: 40-80 bedden
- Beheergebouw voor beheer groepskampeerterrein met ruimte voor vrijwillige staf, sanitair voor kampeerders en uitleen van kampeermateriaal (hout en touw, stooktonnen, materiaal om vloten te bouwen)
- Flexibele (verwijderbare/opschaalbare) aanlegsteigers waterscouts

Groepskampeerterrein met ruimte voor 500 kampeerders per nacht

Evenementen:

- max. 10 keer per jaar evenementen tot 1000 personen
- max. 1 keer per jaar evenementen tot 10.000 personen (maximaal 14 dagen)

belangrijke grote evenementen:

- Nationale Jamboree en Nawaka (Nationaal Waterkamp), beide eens per 4 jaar
- 'Scout-In' (evenement voor vrijwilligers), eens per 2 jaar
- kleinere evenementen, zoals regiokampen en de landelijke scoutingwedstrijden

inrichting van het nieuwe terrein kan de expertise van de actieve vrijwilligers dan ook niet gemist worden. Zo is het ontwerp van het terrein door scoutingvrijwilligers gemaakt. 'Daarbij heeft de Dienst Landelijk Gebied ons geadviseerd over een natuurvriendelijke inrichting en kapt Staatsbosbeheer de bomen. Daarmee wordt er ruimte gemaakt voor de aanleg van nieuwe natuur in de vorm van gevarieerder bos en mooie waterpartijen. Maar het allerbelangrijkste zijn natuurlijk de scouts zelf die het terrein gaan inrichten, want het hoofddoel van Scouting is al ruim 100 jaar: *'Het ontwikkelen van kind en jon-*



Vier scouts, burgemeester Gerrit Jan Gorter van Zeewolde en voorzitter Boudewijn Revis van Scouting Nederland onthullen eind februari het bouwbord aan de rand van natuurgebied het Horsterwold bij Zeewolde. Deze onthulling vormt, in combinatie met de ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst met Staatsbosbeheer, de officiële start van de aanleg van scoutinglandgoed Zeewolde.

Boswet en de Flora- en faunawet voor 15 maart aanstaande geklaard zijn. Een deel van de stobben zal gebruikt worden om wallen te maken. Het takhout gebruikt SBB als grondstof voor duurzame energie voor de biomassacentrale. Bij het graven van vijvers en greppels komt ook circa 70.000 kubieke meter grond vrij. *Wat gaat Scouting Nederland daarmee doen?* Fedde Boersma: 'Die grond gebruiken we om het hele gebied circa 30 cm op te hogen, teneinde het probleem van een hoge grondwaterstand door kwelwater en het ontbreken van drainage op het scoutinglandgoed te tackelen. De waterpartijen worden speelse, aflopende waterpartijen, zodat in de kant nieuwe natuur kan ontstaan waarin dieren kunnen leven. Ook voor de kinderen is dit leuk om te spelen; we willen bijvoorbeeld eilandjes maken. Echt spannende natuur om in te spe-

len, dus! Wat er overblijft, kunnen we gebruiken om reliëf aan te brengen, goed voor de natuur en leuk voor de beleving. De feestelijke opening staat gepland voor september 2015. Dan zijn niet alleen de permanente mogelijkheden om te kamperen gereed, maar kunnen we ook ons eerste grote scoutingevenement voor 5000 scouts houden.' Fedde Boersma: 'Naast kampeervelden komt op het terrein ook een beheergebouw met ruimte voor materiaalopslag, een verblijfsaccommodatie waarin de jongste kinderen kunnen overnachten en een permanente infrastructuur van paden en elektriciteit.' En dat een groot scoutingevenement iets substantieels is, blijkt uit de organisatie van het grootste waterevenement van Europa: het Nawaka. Voor dit tiendaagse waterscoutingevenement in Roermond, deze zomer, hebben zich reeds een kleine 4.000

scouts opgegeven. De organisatie telt 900 vrijwillige medewerkers uit het hele land, die in verschillende teams dit evenement begeleiden.

Steun politiek

Momenteel heeft Scouting Nederland her en der in Nederland twaalf locaties waar groepen scouts hun avonturen kunnen beleven en zomer- en weekendkampen kunnen houden. Deze terreinen zullen overigens blijven bestaan. Over de reden van de stichting van het grote, landelijk bruikbare terrein in Zeewolde, vertelt Fedde Boersma het volgende: 'Het wordt steeds lastiger om een geschikt terrein voor grote evenementen te vinden dat aan de randvoorwaarden van Scouting voldoet. Centraal in het land met bos, water en uitdagende natuur waarin activiteiten georganiseerd mogen worden. Daarnaast maakt het



Bestaande situatie



Nieuwe situatie

ontbreken van een permanente infrastructuur het realiseren van tijdelijke voorzieningen ook in een vrijwilligersorganisatie extra duur. Bovendien wordt het steeds lastiger om alle benodigde vergunningen voor grote evenementen te krijgen bij lokale overheden.'

'Verschillende overheden en politici hebben zich sterk gemaakt voor een grote permanente locatie

voor Scouting zoals die in Zeewolde gaat verschijnen. Feitelijk dateert het plan dat we nu uitvoeren al van voor 1980. De afgelopen jaren is ons plan in sneller vaarwater terechtgekomen, dankzij de inzet van oud-Kamerlid Ger Koopmans en de toezegging van oud-minister Veerman van LNV om ons te helpen bij het vinden van een dergelijk terrein. We zijn heel blij dat we met hulp van de provincie Flevoland, de gemeente Zeewolde en

Staatsbosbeheer nu een optimale locatie met bos aan het Randmeer hebben gevonden. Ik zou er iets van maken als: Voor alle soorten scouting: landscouts, waterscouts en luchtscouts kunnen straks op één locatie terecht.

'Momenteel heeft Scouting Nederland her en der in Nederland twaalf locaties waar groepen scouts hun avonturen kunnen beleven'

We hebben nu een evenemententerrein in het bos met binnen- en buitendijks mogelijkheden voor scoutingkampen. 's Winters gaan we alleen gebruikmaken van de terreinen binnen de bedijking en worden zelfs de aanlegsteigers die de waterscouts gebruiken voor hun activiteiten verwijderd. Dit in verband met de rust voor de overwinterende watervogels. Met dit terrein kan Scouting Nederland de komende 30-50 jaar vooruit. Daarom denken we nu ook al aan duurzaamheidsinitiatieven en gaan we bij de inplant van



Fedde Boersma

bomen rekening houden met zichtlijnen', aldus Fedde Boersma.

'Ook de scouts betrekken we nadrukkelijk bij dit geweldige project'

Duurzaam

En ideeën zijn er, evenals kennis bij vrijwilligers en ervaringen met initiatieven op het gebied van duurzaamheid. Trajecten om na te denken over water- en energiebesparing, de opwekking van duurzame energie en afvalscheiding zijn pas opgestart. Bij het scoutingkampeerterrein St. Walrick in de Overasseltse en Hatertse vennen nabij Nijmegen is veel ervaring opgedaan met duurzaamheidsconcepten. Daarover geeft de site van deze locatie meer informatie: www.stwalrick.nl. In het belichtingsplan van scoutinglandgoed Zeewolde wordt rekening gehouden met de aanwezigheid en verdere uitbreiding van de populatie vlermuizen. Fedde Boersma: 'We hebben daarnaast met een aantal mensen ook een brainstormsessie gehouden, waar een honderdtal ideeën uitgekomen is. Zo kwam er ook een suggestie naar voren om fruitbomen op te nemen of een klein arboretum in te richten. De realisatie van het terrein heeft echter voorrang. Met die specifieke projecten zal het allemaal wel goedkomen: scouts zijn doeners; je moet ze niet betrekken bij ingewikkelde procedures!'

Ondersteuning

Het terrein moet in 2015 gereed zijn. Maar mogelijk kunnen er reeds eerder 'proefkampen' gehouden worden. Lars Vermeij, verantwoordelijk voor de communicatie: 'Ook de scouts betrekken we nadrukkelijk bij dit geweldige project. Daarvoor gebruiken we onder andere social media. Maar we hebben ook een sessie georganiseerd met deskundigen uit diverse branches en vrijwilligers uit het land, die weten wat bij scouts leeft en die bij de lokale activiteiten betrokken zijn.

Scouting Nederland krijgt tot dusverre geen overheidssubsidie. Voor plaatselijke scoutinggroepen kan dat overigens anders liggen. Onze organisatie hecht veel waarde aan de ontwikkeling van jongeren. Scouting biedt studenten van Hogeschool Van Hall Larenstein de kans zich in de praktijk te ontwikkelen. Naast DLG hebben studenten van

Hogeschool Van Hall Larenstein onder begeleiding van een docent behoorlijk wat werk verzet voor de realisatie. De eerste resultaten daarvan zijn zichtbaar in de praktische aanbevelingen voor de verdere ontwikkeling en aanleg van het terrein. Bij de inrichting krijgt Scouting Nederland hulp van verschillende andere opleidingsinstituten en vele vrijwilligers. Zo wordt er ook samengewerkt met het Opleidings- en trainingscentrum Genie van Defensie. Dat zijn bijdragen van onschatbare waarde!'

Het volledige plan van aanpak, inclusief natuurinrichting, kaarten en bomenplan zoals DLG dat schreef voor Scouting Nederland, vindt u op de site: www.scoutinglandgoed.nl.



Chris Verstappen van Ibor Advies is als kernteamlid, vakman in het groen, fanatieke scout én vrijwilliger betrokken bij de aanleg van het Scoutinglandgoed in Zeewolde. Verstappen stond mede aan de basis van dit artikel. Verstappen: 'Ik heb veel geleerd bij Scouting en vind dat de jeugd van Nederland hier ook de kans voor moet krijgen.' Verstappen is vooral betrokken bij de uitvoering en de begeleiding van de studenten die hun bijdrage leveren aan de ontwikkeling van dit landgoed.



Stuur of twitter dit artikel door!

Scan of ga naar:

<http://www.stad-en-groen.nl/artikel.asp?id=41-4456>